

*Keď vás
teda Syn
vyslobodí,
budete
skutočne
slobodní.*

(Ján 8, 36)

Čo je pravda?

I riekol Ježiš Židom, ktorí uverili: Ak vy zostanete v mojom slove, ste naozaj moji učeníci. A poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí. Odpovedali Mu: Potomstvo Abrahámovo sme a nikdy sme neslúžili nikomu; akože teda hovoríš: Budete vyslobodení? Odpovedal im Ježiš: Veru, veru, hovorím vám: Každý, kto pácha hriech, je otrokom hriechu. Otok však nezostáva v dome naveky; syn zostáva naveky. Keď vás teda Syn vyslobodí, budete skutočne slobodní. (Ján 8, 31 – 36)

V dnešnom svete sú nám ponúknuté rozličné odpovede na túto otázku. O svojej pravde nás presvedčajú politické strany, komerčné značky, médiá, ale aj príbuzní, či priatelia. Kde je však pravda? Kto sa má vyznať v tejto mediálnej vojne, v tomto boji o pravdu? Ako spoznáme skutočnú pravdu? Túto otázku si kládol aj Dr. Martin Luther, keď sa musel pýtať vo svojej dobe: Je pravda to, čo učí cirkev? Alebo je pravda to, čo učí Písmo Sväté? Nebol to pre neho ľahký zápas. Tak ako nie je v žiadnej dobe, ani v tej dnešnej. Ak úprimne hľadáme pravdu.

Otázkam pravdy sa venuje aj Pán Ježiš Kristus. V biblickom texte môžeme čítať, že pravda oslobodzuje. Vyslobodzuje nás. Pravda nás robí slobodnými. Tak to jasne povedal Pán Ježiš. Ježišove slová napriek ich silnému posolstvu určitú skupinu pobúrili. Boli to Židia, Izraelci, ktorí tieto slová nevedeli pochopiť. Boli predsa jedinečný národ, národ vyvedený z otroctva do slobody, tak ako im to zaslúbil a dal Hospodin. V čom teda spočíval ich problém? Prečo by mali byť neslobodní? Izraelci hovorili síce o slobode, ale o slobode, ktorá sa zakladala iba na zdedenej identite po predkoch. Zakladali si na rodokmeni. Ich rozmýšľanie bolo jednoduché: ak naši otcovia boli zachránení z Egypta, ak oni boli oslobodení, aj my sme slobodní. Veď sme predsa ich potomkovia!! Dnes by sme s aplikáciou na nás mohli povedať: Naši predkovia uverili v čisté evanjelium, v pravé Božie Slovo, ktoré im ukázal Martin Luther. Oni boli oslobodení, a teda aj my sme slobodní. Oni uverili, tak aj my veríme. Sme evanjelikmi augsburského vyznania podľa pôvodu. Vďaka našim predkom. Takí boli naši rodičia, starí rodičia, prastarí rodičia. Boli to čistokrvní luteráni. Tak sme nimi aj my. Pôvod a identita sú určite dôležité. Je to niečo, vďaka čomu nachádzame svoje miesto vo svete. Niečo, čo dáva nášmu životu istý ráz, istú črtu. Ale sme si aj vnútorne vedomí, čo to znamená byť evanjelikom? Ide len o pôvod, alebo ide vo viere o niečo viac? Židia sa odvolávali na svoj pôvod. Na svoje korene. Na svojich predkov. To im stačilo. Dokonca sa s tým uspokojujú. Akoby nerozumeli tomu, že viera je viac ako len odvolávanie sa na predkov, na ich vieru, či na správne učenie cirkvi.

Pán Ježiš hovorí, že pri skutočnej slobode ide o niečo viac. Ide o niečo osobné a hlboké. Vo viere sa nemožno odvolávať na minulosť, na predkov, ani na samotného Martina Luthera. To spoznal aj on sám, že stojí pred Bohom ako jednotlivec so svojím hriechom. Nemôže sa skryť za kolektív, za cirkev s jej odpustkovým obchodom, ani sa nemôže skryť za kláštorne múry, ktoré by ho ochránili pred Božou svätosťou a spravodlivosťou. On spoznal, že je otrokom hriechu. Otok sa sám nemôže oslobodiť. Človek, ktorý je spútaný, si sám putá nerozviaže. Otok sa nemôže ani odvolávať na to, že jeho predkovia boli slobodní ľudia. Aj Martin Luther spoznal to, že je otrokom. Otokom hriechu. Bojoval s tým. Veľmi. Bojoval so samotným Bohom. Báľ sa Ho a zároveň Ho aj nenávidel. Bol obviňovaný svojimi hriechmi. Toto je skutočne evanjelické a luteránske, keď viem, aká je moja situácia pred Bohom. Keď si priznám pravdu o svojich zlyhaniach. Keď nezakrývam a nezľahčujem svoj hriech. Kto koná hriech, je otrokom hriechu. Nevie, nakoľko nás táto pravda hryzie, trápia bolí. Je to predsa pravda o nás. Hovoríme o hriechoch iných. Aj v cirkvi. Očierňujeme. Ublížujeme. Chceme o hriechoch iných informovať. Chceme, aby sa o nich hovorilo. Ale čo naše vlastné hriechy? Aj o tých by sme písali v novinách, či na internete? Svoje vlastné hriechy skrývame. Či si ich vôbec nechceme priznať. To je naša bieda. To je naša slabosť. Ak chceme byť dobrí evanjelici, potom sa pozrime na to, ako vyzerá náš život, naše vzťahy, naša viera. Každý osobne. Čím sme zotročení. Akým konkrétnym hriechom.

Iba dve pravdy nás môžu vyslobodiť. Obe spolu súvisia. Pravda – Božie Slovo a pravda – Ježiš Kristus. Prvá je pravda Božieho Slova. „Ak vy zostanete v mojom slove, ste naozaj moji učeníci...“ Zostávať v Jeho slove znamená znova a znova sa k nemu vracáť a stavať sa pod Jeho vplyv, dať sa tomuto Slovu formovať, kritizovať, napomínať, potešovať, povzbudzovať. Prijímať z tohto slova svetlo pravého poznania. Ak dáme Slovu Božiemu pravidelne a mocne na nás pôsobiť, daruje nám skutočnú Pravdu, ktorá nás vyslobodí. Prostredníctvom Martina Luthera nám Pán Boh dal dar, vďaka ktorému objavujeme skutočnú pravdu. Dal nám Bibliu do rúk a v nej pravdu. Božiemu Slovu by sme mali veriť. V Biblii nie je pravda pokrútená, ani prikrášlená. Upravená podľa toho, ako kto práve potrebuje. V Biblii je čistá pravda o nás, o tom, akí sme, ale je tam aj čistá pravda o Božej láske. Nehľadáme pravdu bez Biblie, ale hľadáme pravdu v Biblii. Milujme Písmo a čítajme ho. Pán Ježiš povedal slová: „...keď vás teda Syn vyslobodí, budete skutočne slobodní...“ Pán Ježiš hovorí sám o sebe. On je Pravda. On nie je len pravdivá informácia. On sám

je Pravda, ktorá vyslobodzuje. On má moc nás vyslobodiť z moci hriechu. To spoznal aj Martin Luther, že posledné slovo nad Jeho životom nemá hriech, ale má Pán Ježiš Kristus. V ňom je pravda o našej záchrane pred Božím hnevom a súdom. Ak poznáme Krista ako Pravdu, potom sme poznali to najrozhodujúcejšie. Potom sa naše životy zmenia. Premenia sa pod vplyvom Pravdy a získajú slobodu od sebeckta, slobodu od strachu, slobodu od rezignácie, či zúfalstva. Iba skutočná pravda nás zachráni.

To, čo v reformácii vybojovali naši predkovia, alebo to, čo naši predkovia prijali ako pravdu, nás dnes nezachráni. Určite nie vtedy, ak my sami nebudeme o to bojovať a nebudeme tomu veriť. Vo viere nejde o odvolávanie sa na predkov. Ide o to, či my sami poznáme svoj hriech a prijmemo pravdu, ktorá nás vyslobodí. Ak to urobíme, budeme skutočnými potomkami reformácie a naozaj dobrými evanjelikmi.

Mgr. Martin Chalupka

Povzbudenie pri pamiatke zosnulých

Aj toho roku sme boli pri hrobch našich zosnulých. Zapálili sviece a položili kvietok, či venček, aby sme si pripomenuli tých, ktorých milostivý Pán Boh povolal z tejto časnosti. Myslím, že našim problémom ostáva to, že po formálnej a náboženskej stránke urobíme to, čo máme, len nám chýba odvaha viery povedať pri hrobe Božie slovo, ktoré svedčí o nádeji života v Pánovi Ježišovi. Chceme Vás, bratia a sestry, hneď v úvode vyzvať, aby sme sa nebáli hovoriť o Ježišovi, lebo sa nebudeme báť nielen hovoriť o smrti, ale ani smrti. Tak nádherne o nádeji spievame v piesni: „Ó, nádej v Ježiša, ty tešíš vždycky, aj keď smrť zakončí náš život ľudský, Ježiš, ty svojich zachraňuješ, vzkriesiš nás a večnosť nám daruješ.“ (ES 464,6). Ak máme hovoriť o zomieraní smrti, nemôžeme bez Pána Ježiša, lebo nie je v možnosti človeka riešiť problém hriechu a smrti. Trpiaci Jób vyznáva: „Ja viem, že môj Vykupiteľ žije a nakoniec sa postaví nad prachom. I keď moja koža bude tak rozrušená, zo svojho tela uzriem Boha, ktorého uvidím pri sebe; moje oči, nie cudzie, Ho uvidia. Srdce mi v hrudi prahne po tom.“ (Jób 19,25-27). Jób trpel, ale nestrácal nádej, aj keď sa ho dotkla realita zomierania a smrti. No problém našich dní je, že starosť o spásu, záchranu duše, nám už nič nehovorí. Preto neraz žijeme v úzkosti a v strachu, lebo sme zabudli na slová apoštola Pavla: „Všetci totiž musíme sa ukázať pred súdnou stolicou Kristovou, aby každý prijal dobré či zlé ako odplatu za to, čo konal v tele,

podľa toho, ako pracoval.“ (2K 5,10). V časoch prenasledovania kresťanov biskup Cyprián (zomrel ako martýr 258 po Kr.) posilňoval veriacych slovami: „Len ten sa bojí smrti, kto nepozná Krista.“ Ved' práve Kristus nás uist'uje: „Ja som vzkriesenie a život, kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie.“ (J 11,25). Preto musíme nielen nad hrobom našich blízkych, ale i v našom živote ukázať na tú jedinou nádej – ukrižovaného a vzkrieseného Pána Ježiša Krista. Preto otázka konečnosti – smrti je aj otázkou včlenenia tejto skutočnosti do nášho života. Asi v tom „Pavlovskom“ význame: „Lebo mne žiť je: Kristus, a umrieť: zisk.“ (Fil 1,21) Iste môžeme vidieť aj ďalších svedkov viery, ktorí sa nebáli smrti, lebo chápali to, čo píše apoštol v liste Židom: „Smrťou zničil tohto, čo má moc smrti, to jest diabla, a aby oslobodil tých, ktorých strach pred smrťou zotročoval po celý život.“ (Žid 2,14-15). Vzkriesený Kristus je tým svetlom nádeje do tmy smrti a zomierania. On jediný má „kľúče smrti a podsvetia.“ (Zj 1,18) On je nádejou aj pre mučenika Štefana, ktorý „... plný Ducha Svätého, vzhliadol k nebesám, videl slávu Božiu a Ježiša stáť na pravici Božej.“ (Sk 7,55) Náš reformátor a muž viery Dr. M. Luther v smrti videl „pozvanie do neba. Toto pozvanie neprináša nič iné, len konať dobro a pretrpieť zlo.“ Oslovuje ma aj svedectvo Ch. Spurgeona, anglického kazateľa, ktorého sa v starobe pýtali na jeho teologické dôrazy a on povedal: „Moja teológia je čím ďalej tým jednoduchšia. Stačia štyri slová:

Kristus zomrel za mňa.“ Pri hrobch našich najbližších budme vďační za nádej života v Pánovi Ježišovi. Ďakujeme za tých, ktorí nám o tejto nádeji svedčili svojim životom a nestrácajme odvahu pri šírení evanjelia aj skrze náš život viery.

Modlitba

Bože a Otče náš, vzkriesením svojho Syna a nášho Pána Ježiša Krista si prekonal rezignáciu i bolesť smrti, aby sme aj v túto chvíľu keď spomíname na našich drahých zosnulých, mali v Kristu nádej života. V tejto nádeji života, Vzkriesený Pane, spomíname na našich drahých zosnulých a ďakujeme za všetko

požehnanie, ktoré si skrze ich lásku, ale i kríž dal nám na ceste nášho života. Ďakujem aj za požehnané svedectvo úprimnej radosti, vďačnosti, lásky a viery v Tvoju milosť a víťazstvo nad hriechom a smrťou. V pokore prosíme, veď nás všetkých Duchom Svätým, aby sme v kríži bolesti a utrpenia, spomínajúc na našich zosnulých, ale i v našej pomínuteľnosti záchranu a pomoc hľadali v Tebe Pane náš Ježiši Kriste, ktorý žiješ a kraľuješ naveky.

Amen

Mgr. Ján Bakalár

Katarina von Bora I.

Na rozdiel od kníh o Martinovi Lutherovi, nie je veľa dostupných informácií o jeho manželke, Kataríne von Bora. Rok 2017, ktorý bol rokom reformácie, sa po celom evanjelickom svete veľa hovorilo o Martinovi Lutherovi, o jeho diele, ale málo o jeho manželke. Hoci stojí v tieni svojho manžela, je to veľmi zaujímavá žena.

Pomery jej rodiny boli skromné. Rodičia neboli veľmi bohatí. Materiálna tieseň Jána von Bora sa ešte zväčšila s rozrastajúcim sa krdľom detí. Vieme, že Katarína mala najmenej troch bratov a pravdepodobne jednu sestru Máriu. Ovdovelý otec asi nebol schopný vychovávať malé dievča vo vlastnom dome. Takýto spôsob však v tom čase vôbec nebol neobvyklý. Mladé šľachtické dievčatá sa v skorom veku posielali na výchovu do kláštorov.

Hospodársky úpadok rodiny postupoval. Zrejme to malo veľký vplyv na deti, aj na Katarínu, pretože po vstupe do manželstva s Lutherom, skupovala rôzne pozemky a snažila sa, aby mali vo vlastníctve čo najviac zeme. Čiže stále v nej pretrvávala strach z chudoby, akú videla a zažila doma.

V roku 1508 / 1509 otec Ján von Bora dal svoju dcéru do kláštora Marienthron (Trón sv. Márie) v Nimbschene. Reformačné myšlienky, ktoré hýbali Nemeckom, sa dostali aj do kláštora, kde žila Katarína. Nevieme, akým spôsobom, zrejme prostredníctvom listov, ktoré si potajomky písala aj s Lutherom. Oslovili ju jeho názory na reformu celej cirkvi vo všetkých oblastiach, i v oblasti mníšskeho života. Život v kláštore ju nenaplnil, a preto sa spolu s ďalšími 11 mníškami odhodlali na útek.

Vo Wittenbergu sa udržiavali aj úzke sociálne vzťahy, preto bolo treba riešiť aj praktickú stránku budúcnosti. Vtedy platilo toto pravidlo: „Ženy mohli viesť slušný a bezpečný život iba v rodine, v ktorej sa narodili, v cirkevnom spoločenstve alebo v manželstve.“ Ak sa teda nechceli alebo nemohli vrátiť

do svojich rodín, museli im sprostredkovať vhodný sobáš. U väčšiny z nich sa to podarilo. Ťažkosti nastali iba pri Kataríne von Bora. Bola rozhodnutá, že si sama zvolí svoju životnú cestu. Chcela sa zasnúbiť s wittenberským študentom Hieronymom Baumgärtnerom, ale jeho rodičia s chudobnou nevestou nesúhlasili. Luther pre ňu vyhládol ďalšieho duhovného. Katarína však vyhlásila, že k nemu nepocituje „ani túžbu, ani lásku.“ Luther bol už nahnevaný a považoval ju za pyšnú a namyslenú. Povedal: „Ktorý diabol si ju teda bude chcieť vziať?“

Keď ho nemá rada, nech si počká na iného.“ Katarína však čakať nechcela a priamo povedala: „Ak by to bolo možné a ak by to bola vôľa Božia, vziať za manžela doktora Martinusa.“

Ako reagoval Luther? Veľmi rozmýšľal o tomto kroku. Nebol zásadne proti manželstvu, dokonca ho podporoval. A tak teda vyhlásil: „Na zlosť a naprotiveň diablovej a všetkým protivníkom v jeho službách si chcem vziať svoju Katku za manželku.“

Večer 13. júna 1525 pozval Luther najbližších priateľov do svojho domu, v budove bývalého wittenberského Čierneho kláštora, ktorý sa stal jeho domovom. V 16. stor. mali zásnuby takú vysokú hodnotu, akoby boli už manželia. V tomto prípade však bol sobáš uzavretý bez predchádzajúceho zasnúbenia. Martina a Katarínu sobášil jeho blízkym priateľ a dôverník Ján Bugenhagen, farár v mestskom kostole.

Nebol to sobáš z lásky, ale neskôr sa medzi manželmi rozvinula hlboká manželská láska. Bolo to vydarené manželstvo. Luther svoju manželku nazýval reťazou, na ktorej je teraz uviazaný – bola to slovná hračka – v nemčine Käthe – Katka a Kette – reťaz.

Po sobáši prevládali medzi Lutherovými priateľmi obavy, že sa nebude už toľko a oduševnene venovať duchovnej práci, práci na univerzite a

literárnej činnosti. Opak bol však pravdou. Manželstvo Luthera nijako neovplyvnilo, pretože starosť o dom a rodinu pripadla Kataríne a on sa mohol venovať práci.

Každá manželka istým spôsobom ovplyvňuje svojho manžela a jeho prácu. Hoci Katarína mala veľa práce s hospodárstvom a domácnosťou, predsa mala jej vplyv na Lutherovu prácu. Podľa priateľov mala Katarína veľký vplyv na jeho kázne a spisy. Vedela po latinsky a veľmi často čítala bibliu. Rada sa zúčastňovala, aspoň ako poslucháč, rozhovorov, napr. rečí pri stole, ktoré Luther viedol so študentami a priateľmi. Dokonca ju zapájal aj rozhodovania v duchovných otázkach a správe cirkvi. V roku 1540 jej napísal, aby spolu s Bugenhagenom a Jurajom Majorom vybrali vhodného farára pre grófa zo Schwarzburgu. Luther vedel, že sa dobre vyzná v ľudoch. Táto záležitosť nebola jediná, lebo Lutherovi spolupracovníci a priatelia si ju vážili a rešpektovali.

Viac o pikoškách, ako manželka Martina Luthera viedla domácnosť a za čo ju jej súčasníci chválili, sa dozvieme v nasledujúcom čísle časopisu Patmos.

prednáška odznela na SEŽ v predvečer reformácie v utorok 29.10.2019

Mgr. Zuzana Kubačková, namestná farárka na kaplánskom mieste v CZ Sol'

KLUBOVŇA PUZZLE OŽÍVA

Po rekonštrukčných prácach v klubovni Puzzle znovu začína pulzovať život. Nateraz ešte v trochu obmedzených priestoroch, keďže v časti vyhradenej pre kaviareň sa ešte stále pracuje, ale svoj účel na stretnutia a prednášky už plní. Opäť sa tu raz mesačne stretávajú dievčatá z Heart to Heart, staršia aj mladšia mládež, ktorým týmto ďakujeme za pomoc pri finálnych úpravách klubovne aj skladov. Ale aj Erikovi Vassovi a Marekovi Bačovi za ich odbornú pomoc. Začali sme už aj so vzdelávacími prednáškami, z ktorých prvá bola o domacom a komunitnom vzdelávaní detí. Najbližšie plánujeme: Prvý cyklus troch prednášok pod názvom „AKO ÚČINNEJŠIE POMÁHAŤ“ je určený všetkým, ktorí sa starajú o starších alebo chorých.

Základné formy a princípy starostlivosti o seniorov príde v pondelok 11. novembra 2019 o 16:00 hod. predstaviť Mgr. Monika Bačová, odborná garantka sociálnej práce.

Ako sa o seba starať, aby sme pri pomáhaní nevyhoreli, nám v pondelok 18. novembra 2019 o 16:00 hod. bližšie vysvetlí psychologička Mgr. Jana Nezkusilová, PhD.

Konkrétnu starostlivosť o ľudí s Alzheimerovou chorobou priblíži v utorok 3. decembra 2019 o 16:00 hod. neurologička MUDr. Miriam Polanová, PhD.

Druhý cyklus prednášok s názvom „AKO EKO?“ – otázky životného prostredia (aj) z kresťanského pohľadu. Na prvej prednáške, ktorá sa uskutoční v utorok 19. novembra 2019 o 17:30 hod., nás Zuzka Venglíková zo Združenia kresťanských spoločností mládeže, ktorí sa téme ochrany životného prostredia venujú, prevedie biblickými a teologickými základmi ochrany životného prostredia a predstaví princípy bezobalového (zero-waste) životného štýlu. Ďalšie stretnutia na túto tému plánujeme so zhruba mesačným odstupom.

Na záver mesiaca 28. novembra 2019 pripravujeme konferenciu VEĽKÝ KROK DO ŽIVOTA 2 o procese osamostatňovania sa mladých dospelých po ukončení náhradnej starostlivosti.

Ďakujeme za doterajšie modlitby, pomoc a prosíme o modlitby za úspešnú prípravu konferencie, ako aj metodík a ostatných nástrojov, aby mohli byť na úžitok pre všetkých, ktorí pomáhajú týmto mladým ľuďom. Stále márne hľadáme vhodnú nehnuteľnosť. Rovnako dôležité sú modlitby za rozbeh druhej časti klubovne Puzzle, ktorá potrebuje po rekonštrukcii vdýchnuť život. Bez Božej pomoci a ochotných ľudí to ostane iba pekne zrekonštruovaný prázdny priestor.

S vďakou Tím Relevant

Rozhovor

Môžete nám niečo bližšie povedať o svojej rodine?

Pochádzam z Martina, zo stredného Slovenska. Tam som prežil svoje detstvo aj mladosť. Bol som pokrstený krátko po narodení. Vedel som, že som evanjelik, ale v rodine som nebol vedený k Pánu Bohu. Najdôležitejším duchovným zlomom bolo celoslovenské stretnutie mládeže v Košiciach v júli 1991, kde sa ma Božie Slovo veľmi osobne dotýkalo. Bol to najmä verš z Markovho evanjelia: Synu, odpúšťajú sa ti hriechy! (Mk 2,5), ktorý prišiel ako Božia odpoveď na moje modlitby, v ktorých som prosil o odpustenie hriechov a zmenu môjho života. Pán Boh ma našiel svojou láskou a milosťou. Bol to veľký dar, ktorý som si mohol naplno uvedomiť a vo viere prijať.

Moja manželka Mária pochádza z Hermanoviec nad Topľou a pracuje na školskom úrade v Bardejove. Najstaršia dcéra Katarína študuje tretí rok medicínu v Olomouci. Prostredná dcéra Eva je študentkou oktávy na Gymnázium v Giraltovciach a rozhoduje sa, čo ďalej. Lákajú ju najmä humanitné odbory. Najmladšia Zuzana je žiačkou 8. ročníka Evanjelickej základnej školy v Prešove. Moja rodina je pre mňa veľkou oporou v službe. Na jednej strane duchovnou oporou, ale na druhej strane aj praktickou. Manželka aj dcéry boli vždy zapojené do služby v cirkevnom zbore, a to pri deťoch, doraste, mládeži, či detskom spevokole. Manželka má v senioráte na starosti stretnutia detí a

tiež ma sprevádza na seniorátnych podujatiach. Rodina a služba sú u nás prepojené. Sme rodina žijúca v cirkvi a máme cirkev v rodine. Som vďačný Pánu Bohu za moju rodinu, aj keď žiť so mnou je pre moje štyri ženy veľmi náročné, lebo pri mne si veľmi neoddychnu. Niektoré dni, a to tie pracovné, aj tie víkendové, sú naozaj náročné a niekedy nabité udalosťami a povinnosťami.

Mnohí vás poznajú iba z kazateľnice, ale čo rad robíte vo svojom voľnom čase?

Vo svojom voľnom čase rád pracujem v záhrade, pestujem zeleninu, kosím. Je to pre mňa relax a zároveň práca, ktorá prináša viditeľné výsledky. Tu v Prešove to bude s pestovaním zeleniny asi zložitejšie. Okrem toho mám rád turistiku, dobrú hudbu, a tiež aj filmy, ktoré vedú k rozmyšľaniu.

Aká bola vaša doterajšia "farárska kariéra"?

Do služby cirkvi som bol ordinovaný 27. 9. 1997 v Kežmarku. V rokoch 1997-2003 som bol v cirkevnom zbore Liptovský Peter ako kaplán, námestný a zborový farár. V decembri 2003 som bol zvolený za farára v CZ Marhaň, kde som pôsobil do septembra 2019, teda takmer 16 rokov. Oba zbory boli úplne rozdielne, ale všade sme našli ochotných ľudí, ktorí chceli slúžiť Pánu Bohu. Takisto vznikli aj vzácne vzťahy s ľuďmi, takže ani z Liptova, ani z Marhane sa nám neodchádzalo ľahko. Doteraz som vo svojej službe zažil veľa dobrého a veľmi málo zlého. Po voľbe za farára v CZ Prešov som sem prišiel spolu so svojou rodinou 27. 9. 2019, teda presne na 22. výročie moje ordinácie. Verím, že aj tu nájdeme mnoho ochotných ľudí (niekoľkých už poznáme) a budeme spoločne zápasit' o budovanie cirkvi podľa Božej vôle. Okrem služby farára som aj seniorom, členom bohoslužobného výboru ECAV, som v prípravnom tíme Misijných dní a tiež vo výbore Rodinného spoločenstva ECAV. Takže je toho dosť, ale tieto oblasti sú blízke môjmu srdcu, takže v nich rád poslúžim.

Čo obnáša práca seniora?

Je to pomerne náročná služba, najmä čo sa týka množstva administratívy, ale na druhej strane je to aj radostná služba najmä pri návštevách cirkevných zborov. Zbory nášho seniorátu navštevujem rád a rád v nich slúžim Božím Slovom. Ak to môžem tak povedať, kázanie ma baví. Mám radosť z Božieho Slova a z Jeho moci, ktorá stále koná. Víziou do budúcnosti pre náš seniorát je neuspokojiť sa s tým, čo je. Výzvou pre všetky podujatia na úrovni seniorátu

musí byť: neúnavne volať ľudí ku Kristovi a to všetky vekové kategórie. Cirkevné zbory nášho seniorátu sú životaschopné a to aj tie najmenšie. To je dobre. Netreba uvažovať o ich zlučovaní, či rušení. Treba však zintenzívniť misijnú prácu a to najmä v mestách, pretože tam odchádzajú mnohí evanjelici a žijú v pasivite a anonymite. V hospodárskej oblasti je potrebné zodpovedne rozhodnúť o ďalšej existencii účelového zariadenia Helianthus - Sigord. Zdá sa, že je to na dobrej ceste.

Ste tu (v Prešove) ešte krátko, ale aké sú vaše vízie pre náš cirkevný zbor?

Myslím, že som to naznačil vo svojej vízii pri voľbe za zborového farára CZ Prešov. Takže len zopakujem niektoré myšlienky:

- Považujem za dôležité, aby sa v cirkevnom zbere budovalo láskavé spoločenstvo bratov a sestier. Cirkevný zbor má byť dobrou duchovnou rodinou, ktorá sa spolu raduje i plače, ale nadovšetko nesie bremená iných na modlitbách a v praktickej službe.

- Plne podporujem prácu vnútornej misie v cirkevnom zbere a spolu so svojou rodinou sa budeme snažiť do nej čo najviac zapojiť. Je potrebné pokračovať v osvedčených spôsoboch práce (detská besiedka, dorast, mládež, rodinné spoločenstvo...). Je však rovnako dôležité hľadať aj nové spôsoby vnútromisijnej práce na oslovenie tých, ktorí stoja mimo života cirkevného zboru.

- Je dôležité mať a budovať si okolo seba team ochotných spolupracovníkov pre rôzne druhy služby. Iba vzájomná komunikácia a spolupráca môže priniesť mnoho úžitku a požehnaní pre celý cirkevný zbor. Chcem pracovať týmto štýlom a učiť sa, ako spolupracovať s inými na Božej vinici.

Ktorá oblasť služby je vám najbližšia?

Ako som už povedal, mám radosť z kázania a vysvetľovania biblických právd. Som rád v spoločenstve, takže veľmi blízke sú mi spoločenstvá mládeže, či rodinné spoločenstvo, ale aj všetky stretnutia okolo Božieho Slova, kde sa ľudia modlia, zdieľajú, oslavujú Pána Boha.

Aký je váš obľúbený verš/pasáž z Biblie, ktorá vás sprevádza životom?

Určite ten, ktorý mi vybrala ako konfirmačný verš sestra farárka Zuzana Štanclová v Martine: *Slovo Kristovo nech prebýva vo vás bohato; vo všetkej múdrosti učte a napomínajte sa žalmami, hymnami, duchovnými piesňami a vďačne spievajte v srdciach Bohu (Kol 3,16)*. Ten verš vystihuje, čo je dôležité v službe farára a určite aj v mojom živote. Sú to: živé Božie Slovo, ktoré nás vyučuje aj napomína a samozrejme spev na Božiu oslavu, ktorý mám veľmi rád.

Domáci tlačový fond

Bačo Marek 15, Bakalarová Anna 100, Balentová Mária 10, Balocká Mária 5, Barnová Eva 10, Beňková Ema 10, Beňková Margita 10, Benková Milada 20, Bučková Anna 10, Bulna František 10, Bulna Juraj 10, Csikyová Lýdia 5, Dzurňáková Klára 10, Filipová Anna 20, Gajdoš Adam 10, Guľas Milan, st. 10, Hadbavná Mária 10, Harčarová Milena 10, Herichová Anna 10, Homulková Anna 10, Kobyľan Ján 15, Kozlová Alžbeta 5, Kubíková Iveta, Ing. 50, Kuropčáková Alžbeta 10, Macejová Alžbeta 20, Madzinová Alžbeta 10, Medňanský Karol 20, Mrázová Mária 20, Olejár Milan 20, Rišková Valéria 5, Sabol Imrich 10, Sabolová Margita 10, Skalický Dušan 10, Štefániková Božena 10, Švirlochová Viera 25, Urbancová Mária 10, Vajda Andrej, Ing. 10

Jesenné zamyslenie

Čo všetko sa dá stihnúť vidieť za jeden deň?

Ráno to bola najprv havária, vravíme si, že v Prešove to je už takmer klasika. Znova sa niekto ponáhl'a a nakoniec nestihne ani toľko, čo by stihol, keby meškal. Teraz stojí a čaká na políciu a svojim pričinením pridal na problémoch aj niekomu ďalšiemu.

Poobede prechádzame popred nákupné centrum a vidíme, že tam deťom rozdávaajú cukrovú vatu. Robia si reklamu. Deťom to je v podstate jedno, no pri podaní cukrovej vaty do ruky im títo ľudia vyčaria úsmev na tvári.

Neskôr potrebujem absolvovať ešte jednu jazdu, tak beriem deti so sebou a cestou späť sa zastavujeme v jednom parku, ktorý je pri domove dôchodcov. Pred budovou stretávame starčeka, s ktorým sa dávame do reči. Hovorí o tom, že v tej budove, ktorú by sme veľkosťou prirovnali k dvom, trom rodinným domom, ich je takmer 40. On sedí vonku, lebo tu je čistý vzduch a vo vnútri to smrdí. Deti sa zasmejú, keď to počujú, ale po ceste domov v aute navrhujú, či by sme sem neprišli znova a či by sme nepriniesli aj nejaké namaľované obrázky, možno by sa starček potešil...

Nad čím pri všetkých týchto situáciách rozmýšľam? Že svojim pričinením môžeme niekomu deň spríjemniť alebo znepríjemniť, alebo len tak si kráčať vo svojom a

neovplyvniť svoje okolie vôbec ničím. Začína jeseň, skôr sa zotmie, je menej slnečných lúčov, skôr náchylnosť k únave, k stresu, možno k smútku. Buďme ľuďmi, ktorí si nechcú len cez deň odrobiť to, čo majú a potom sa vyhrievať vo svojich obývačkách. Buďme tými, ktorí do týchto tmavších dní prinesú slnečné lúče druhým. Možno tým, že im niečo dáme zo svojich jesenných úrod. Možno tým, že vymyslíme niečo, čím druhým vyčaríme úsmev na tvári. Možno tým, že aj keď sa budeme ponáhl'ať, máme slobodu spomaliť, niekedy aj zastať a byť tu pre druhého. Viete, prečo ako veriaci ľudia nejdeme už rovno do neba, rovno k Pánu Bohu? S veľkou pravdepodobnosťou je to preto, lebo s nami, s tebou, so mnou má Pán Boh presne tu, kde žiješ, ešte svoj plán. Buď teda aj v týchto jesenných dňoch sviecou, ktorá síce tým, že svieti, stráca svoju veľkosť, ale vďaka nej sa rozptyľuje tma. A buď soľou, ktorá sa síce potrebuje rozpustiť, aby osolila, ale potom celé to osolené, dovtedy nedochutené množstvo zmení na niečo lahodné a dobré.

Máš v týchto jesenných dňoch väčší vplyv, ako si myslíš.

*Lenka Janotková,
s. farárka na RD žijúca v Prešove*

Chráň si srdce!

30. výročie Nežnej revolúcie, ktorá priniesla demokraciu a náboženskú slobodu, si slávnostnou trojdňovou akadémiou „Chráň si srdce!“ pripomenú aj evanjelici. Na pohnuté udalosti Novembra '89 a ich dôsledky bude reflektovať študentská akadémia, panelová diskusia v židovskej synagóge a bohoslužby, ktoré v priamom prenose odvysiela RTVS. 17. novembra 2019. V ten deň sa odštartuje tiež Rok cirkevného školstva.

17. november nie je iba Dňom boja za slobodu a demokraciu, ale aj Dňom študentstva – pripomína protinacistickú demonštráciu v Prahe, po ktorej pred 80-timi rokmi popravili deviatich študentov a tisíce ďalších poslali do koncentračného tábora. Nie je preto náhoda, že práve v tento deň otvára Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku Rok evanjelického školstva. Jeho cieľom je pozvanie k premýšľaniu nad hodnotovým systémom spoločnosti, v ktorej rastie budúca generácia mládeže a detí.

Program začne v piatok 15. novembra Akadémiou Evanjelickej spojenej školy v Prešove v priestoroch Dvorany Starého kolégia.

V sobotu 16. novembra akadémia pokračuje v Ružomberku panelovou diskusiou na tému: 30 rokov slobody a súčasné snahy o život za ostatným drôtom, s presahom do súčasného diania spoločnosti. Diskusiu bude viesť moderátor, teológ František Korečko a „spovedať“ bude jeho štyroch hostí Mariána Damankoša – riaditeľa Evanjelickej spojenej školy v Prešove, Bohdana Hroboňa – riaditeľ Centra kresťanského vzdelávania v Martine, Ivana

Elka – generálny biskup ECAV a Petra Dvorského, historik. Ako hudobný hosť vystúpi Il Duetto, huslistka Zuzana Oráčová a klavirista Andy Belej.

Akadémiu ukončia v nedeľu 17. novembra Študentské služby Božie v Evanjelickom chráme sv. Trojice v Prešove, ktoré v priamom prenose odvysiela RTVS. Na bohoslužbách so začiatkom o 9.30 hod. bude kázať Ján Hroboň, biskup Západného dištriktu. Vystúpi študentský spevokol Chorus Comenianus, ktorý pôsobí pri Evanjelickom gymnáziu J. A. Komenského v Košiciach a kapela KVD.

V rámci služieb Božích Slavomír Sabol, biskup Východného dištriktu oficiálne otvorí Rok cirkevného školstva, ktorý sa skončí 15. novembra 2020, pri 350. výročí smrti Jána Amosa Komenského. Hlavným organizátorom trojdňového podujatia – študentskej akadémie, panelovej diskusie, ako aj služieb Božích – je ECAV na Slovensku v spolupráci so Školským a Vnútro-misijným výborom.

Časový harmonogram:

- 15. 11. o 17.00 hod.: Akadémia Evanjelickej spojenej školy, Dvorana Starého kolégia v Prešove
- 16. 11. o 17.00 hod.: Panelová diskusia, židovská synagóga v Ružomberku
- 17. 11. o 09.30 hod.: Študentské služby Božie, Evanjelický Chrám sv. Trojice v Prešove

Všetci ste srdečne pozvaní!

POKRSTENÍ

(September - Október)

Vladimír Štec	1. septembra
Liliana Molitorisová	15. septembra
Lilien Gajdošová	22. septembra
Adela Škutová	28. septembra
Richard Šuščák	5. októbra
Adam Čuba	5. októbra
Bianka Rusiňáková	6. októbra
Patrik Volly	12. októbra
Sebastián Roško	26. októbra

ZOSNULÍ

(September - Október)

Mária Dudášová, 85 r.	4. septembra
MVDr. Pavel Ragač, CSc. 75 r.	14. septembra
Mgr. Ľudmila Gállová, 75 r.	15. septembra
MVDr. Rastislav Sabol, 87 r.	24. septembra
Emil Bartek, 78 r.	30. septembra
MVDr. Milan Sabol, 84 r.	7. októbra
Anton Lörinc, 83 r.	8. októbra
Božena Ferencová, 78 r.	11. októbra
Mária Kuropčáková, 85 r.	27. októbra

SOBAŠENÍ

(September - Október)

Norbert Mondek a Alexandra Tkáčová	4. septembra
Dávid Hudák a Ivana Martičeková	21. septembra
Ján Jenčurák a Valéria Matejová	5. októbra
Mgr. Tomáš Hudák a Mgr. Stanislava Košinová	5. októbra
Rastislav Šalamun a Kristína Kohútová	12. októbra
Jozef Benedek a Barbara Hulvejová	26. októbra
Pavol Bača a Lucia Belišová	26. októbra

POŽEHNANIE MANŽELSTVA

(September - Október)

Adam Gajdoš a Nikola r. Horňáková	22. septembra
René Volly a Iveta Vollyayová	12. októbra

Oslávenci IV. štvrťrok 2019

50

VARGA Ondrej, BLOETJES Zuzana, DOLIAK Martin, DUDÁŠOVÁ Eva, HUKOVÁ Gabriela, LUKÁČ Peter, MIHOK Miroslav, PAGURKO Milan, POLČA Slavomír, PRIŠČÁK Róbert, RUSIŇÁKOVÁ Mária, SABOL Dušan, ŠLOSÁR Erich, TURZOVÁ Jana

60

DANČÍKOVÁ Viera, DUDÁŠ Ľuboš, EVIN Andrej, IVANOVÁ Anna, MIŠKOVICOVÁ Zuzana, OLŠAVSKÝ Jaroslav, PETRO Vladimír, POLOHA Miloš, REPKOVÁ Ľudmila, VERNARECOVÁ Viera

65

GÁLL Juraj, HARČÁROVÁ Božena, JANIGOVÁ Marta, KUDLAMichal, MALÝ Štefan, MATIS Štefan, OLEJÁR Daniel

70

JARTIMOVÁ Adela, KLIMKO Jozef, KOŽLEJOVÁ Anna, KRAJŇÁK Ondrej, MACEJOVÁ Alžbeta, ONDEROVÁ Anna, RICHTÁRIKOVÁ Viera, SMETANKOVÁ Viera, TOMČÍK Milan, VAŠKO Dušan, KUŠNÍR Dušan

75

BARNOVÁ Eva, BELEŠČÁKOVÁ Magda, GARAJOVÁ Emília, HRICOVÁ Anna, MAČINGOVÁ Oľga, MRÁZ Ladislav

80

GREGA Vladimír, HERMANOVSKÁ Darina, JADUŠ Milan, KAČMÁR Ján, KANCÍROVÁ Oľga, KUŠNÍROVÁ Mária, ŠUŤÁKOVÁ Ema

85

HALAGOVÁ Magdaléna, CHOMOVÁ Marta, ŇAKATOVÁ Magdaléna, OLEJÁROVÁ Emília

90 a viac

BERKOVÁ Aranka, DUDÁŠOVÁ Mária, HANUŠINOVÁ Margita, IVANKOVÁ Anna, JURAŠOVÁ Mária, KOLESÁROVÁ Zuzana, LIPTÁK Andrej, MITAL Juraj, MOYZESOVÁ Margita, VAGASKÝ Štefan, VOJTAŠKOVÁ Mária, ŽELEZNÍKOVÁ Anna

50. výročie sobáša

HULVEJ Miroslav a HULVEJOVÁ Mária, ŠALAMUN Vladimír a ŠALAMUNOVÁ Janka, ŠVIRLOCH Ján a ŠVIRLOCHOVÁ Viera

60. výročie sobáša

OLEJÁR Ondrej a OLEJÁROVÁ Ema